

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

**HOTĂRÂREA NR.562
din 08.10.2014**

Dosar nr.: 851/2013

Petiția nr.: 18.566/.11.12.2013

Petent: Partidul Popular Maghiar din Transilvania - PPMT

Reclamat: D. F. primar al Orașului Târgu Mureș

Obiect: declarații discriminatorii la adresa persoanelor aparținând etniei rome

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. Partidul Popular Maghiar din Transilvania - PPMT, cu sediul în loc. Târgu Mureș, str. Mihai Viteazul, nr. 40, județul Mureș

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamațiilor

I.2.1. D. F. primar al localității Târgu Mureș, cu sediul în Târgu Mureș, Piața Victoriei nr.3, județul Mureș

II. Descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenul sesizează faptul că în articolul publicat în cotidianul „România liberă” sunt declarații considerate discriminatorii la adresa comunității rome făcute de către reclamat. Declarații potrivit cărora persoanele de etnie romă ar fi adevărata problemă a României. Astfel, petentul consideră că afirmațiile în speță încalcă drepturile cetățenilor de etnie romă.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate prin adresele nr. 18.566/24.01.2014 și nr. 458/24.01.2014, pentru termenul stabilit de Colegiul director, la data de 04.02.2014. Prin adrese Colegiul a invocat din oficiu excepția lipsei calității procesuale active.

3.3. Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

3.4. La termen părțile nu s-au prezentat.

3.5. Prin adresa nr. 788 din 06.02.2014 C.N.C.D a transmis petentului copie după notele scrise transmise de reclamat și a acordat termen pentru exprimarea concluziilor scrise până la data de 27.02.2014.

IV. Susținerile părților

4.1 Susținerile petentului

4.1.1. Petentul susține că primarul orașului Tg. Mureș în cadrul conferinței de presă din data de 09.12.2013 a făcut mai multe declarații jignitoare la adresa comunității rome, expunând prin acele declarații comunitatea romă: *„adevărita problemă a României, gravă și anume modul în care țara nu știe să-și gestioneze problem Țiganilor (...) Este o problemă pe care eu o consider problema majoră a României. Pentru că nu întâmplător ești cu capul gol și te duci în iymene la Cameron sau te duci în genunchi la ăsta și în loc să-i vezi adevărata față a lui Hollande, tu te duci în genunchi. Nu-i normal, pentru că asta-ți arată capacitatea unei țări de a-și rezolva problemele”*. Petenta susține faptul că declarațiile respective au fost publicate în cotidianul România Liberă, declarații considerate discriminatorii față de romii din România, tocmai pentru că această comunitate este expusă ca adevărata problemă a țării.

4.1.2. Petentul mai arată că în urmă cu 4 luni reclamatul declara că va oferi spațiu gratis producătorilor de vin din R. Moldova la „Festivalul Vinului” și că ar putea chiar să deschidă și un magazin, transmitându-le să nu ocolească orașul în care în buna relație romano-maghiară, vinul este liantul numărul unu.

4.1.3. Totodată petentul face trimitere la declarații/interviuri ale reclamatului făcute în urmă cu 6 luni, 8 luni, 11 luni, 12 luni, 2 ani, etc.

Susținerile reclamatului

Susținerile primarului Orașului Târgu Mureș

4.2.1. Reclamatul invocă prevederile art. 5 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.Of. nr.348 din 06. mai 2008, în sensul că petentul nu ar avea calitate procesuală activă în conformitate cu statutul acestuia.

4.2.2. Pe fondul plângerii, reclamatul solicită respingerea petiției pe motiv că declarațiile publicate în articolul din cotidianul „România Liberă” nu au fost și nu sunt de natură să producă efectele descrise de petent spunând că petentul exagerează și este în necunoștință de cauză despre adevăratele probleme ale societății românești. Susține că, expresia *“romii sunt adevărata problemă a României”* la care se raportează petentul în petiție nu a fost folosită în sens peiorativ, discriminatoriu. Nu s-a dorit niciun moment asocierea cuvintelor în acest sens.

Dimpotrivă, s-a dorit a se aduce la cunoștința opiniei publice faptul că s-a încercat și se încearcă integrarea socială a romilor a adulții li s-a făcut *“atelieră în care să lucreze”*.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Raportat la inadmisibilitatea plângerii din perspectiva calității a reclamatului, și incidența art. 5 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.Of. nr.348 din 06. mai 2008, Colegiul urmează a respinge excepția invocată atât din oficiu cât și de către partea reclamată

5.2. Pe fond, în fapt, declarațiile, obiect al plângerii, se încadrează în limitele libertății de exprimare, astfel cum este consacrat acest drept în legislația internă și în convențiile internaționale privind protecția drepturilor omului, respectiv în jurisprudența internă și internațională.

Astfel, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- să urmărească un scop legitim,
- să fie necesară într-o societate democratică și
- să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, Convenția europeană a drepturilor omului, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

5.3. Ingerința să fie prevăzută de lege

Prima condiție, existența unei prevederi legale, a normei juridice care stipulează ingerința statului în exercitarea dreptului la liberă exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, modificată și republicată. Textele normative sunt previzibile și accesibile, conforme cu standardele consacrate de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

În fapt, petentul supune analizei CNCD declarații publice ale reclamatului prin care, acesta își expune un punct de vedere cu privire la adevăratele probleme ale societății românești. În cadrul acestor dezbateri publice, reclamatul arată că a dorit să aducă la cunoștința opiniei publice faptul că, s-a încercat și se încearcă integrarea socială a romilor adulților le-au fost făcute „atelieră în care să lucreze”. Primăria a elaborat un proiect în care a prevăzut variante de gestionare a problemei romilor, precum și faptul că reclamatul a insistat pentru ca ANL să construiască locuințe și pentru romi, întrucât nu-i poate lăsa așa și a luat o serie de măsuri favorabile romilor care s-au integrat.

Declarațiile, obiect al plângerii, se încadrează în limitele libertății de exprimare, astfel cum este consacrat acest drept în legislația internă și în convențiile

internaționale privind protecția drepturilor omului, respectiv în jurisprudența internă și internațională.

Astfel, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- să urmărească un scop legitim,
- să fie necesară într-o societate democratică și
- să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, Convenția europeană a drepturilor omului, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

5.4. Ingerința să urmărească un scop legitim

Scopul legitim urmărit prin posibila ingerință a statului în dreptul la libera exprimare, în speța de față, s-ar putea identifica prin dreptul la păstrarea și dezvoltarea identității naționale a cetățenilor români aparținând etniei rome, a dreptului la demnitate a acestor persoane.

Protecția demnității unui cetățean aparținând unei minorități naționale, a dreptului la păstrarea și dezvoltarea identității acestuia, constituie un scop legitim într-o societate democratică.

Deși, primele două condiții pentru limitarea libertății de exprimare sunt îndeplinite, în cele ce urmează probăm faptul că, în speță, interferența statului în libertatea de exprimare nu „este necesară într-o societate democratică„.

5.5. Necesitatea ingerinței

În analiza declarațiilor, potrivit testelor stabilite în jurisprudența CEDO, constatăm că nu există motive „relevante și suficiente“, care să justifice necesitatea ingerinței statului în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase“ („pressing social need“).

Existența unei „nevoi imperioase“ a unei restricții privind libertatea de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, autoritățile naționale având competența evaluării existenței acestei condiții, dispunând de o marjă de apreciere (a se vedea Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.)

Marginea de apreciere a statelor se stabilește potrivit standardelor minime ale CEDO (vezi *Handyside v. United Kingdom* par. 48 și par. 49).

Elementele luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare sunt: obiectivul urmărit de reclamat prin declarații, conținutul, contextul în care au avut loc declarațiile, rolul în societate al autorilor afirmațiilor.

5.6. Obiectivul urmărit de reclamat

Obiectivul urmărit de reclamat a fost să se aducă la cunoștința opiniei publice faptul că, s-a încercat și se încearcă integrarea socială a romilor.

5.7. Ca atare, în opinia Colegiului director, nu poate fi reținută existența unei intenții sau a unui efect de a leza demnitatea unei comunități de persoane pe

baza originii etnice, declarațiile supuse analizei, nu pot fi asimilate unei deosebiri, restricții, excluderi, preferințe având ca scop restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în sensul art. 2 alin.1 din O.G. nr .137/2000 republicată.

5.8. Constatând că afirmațiile în cauză nu pot fi încadrate ca fapte de discriminare în accepțiunea O.G. nr.137/2000, republicată, devine redundantă analiza incidenței art.15 din O.G. nr.137/2000, cu atât mai mult cu cât în speță, nu s-a putut reține scopul sau urmărirea restrângerii sau înlăturării recunoașterii, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului, ori a unor drepturi recunoscute de lege, ceea ce determină implicit neîndeplinirea unei cerințe esențiale a legii în vederea constatării faptei prevăzute la art.15, respectiv: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propaganda naționalist-șovină, de instigare la ura rasială sau Națională, ori acel comportament **care are ca scop sau vizează** atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasa, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 7 voturi pentru și un vot împotriva** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE

1. Respinge excepția lipsei calității procesuale active a petentei
2. Faptele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000, republicată, declarațiile se încadrează în limitele libertății de exprimare prevăzute de art.2 alin.(8) din același act normativ.
3. O copie a hotărârii se va transmite părților:

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

BERTZI THEODORA – membru

JURA CRISTIAN – membru

LAZĂR MARIA – membru

LUMINIȚA GHEORGHIU – membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – membru

Data redactării: 23.10.2014

Redactat și motivat de S.C.S. și V.F.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.